

دیدگاه

خط‌ونشان «ژویه»

مهدی ذاکریان
استاد دانشگاه

■ تأثر آور است مرگ غیرنظامیان. آنهایی که هیچ نقشی در درگیری‌های داخلی سوریه‌نداشتندهمچنان جان خود را از دست می‌دهند. دولت سوریه اعلام کرد که در انفجار یک ساختمان در شهر حما ۱۶ نفر کشته شدند. قطعا اجساد کودکان کشته‌شده موید آن است که کشته‌شدگان سرباز یا تروریست یا شبه‌نظامی یا هر چه مانند این نبوندند. مخالفان دولت سوریه آمار کشته‌شدگان را بیش از ۲۰۰ نفر اعلام کرده‌اند و با وجود اعلان آتش‌بس میان مخالفان و دولت سوریه، مرگ غیرنظامیان ادامه دارد. پس از تصویب قطعنامه شورای امنیت و حضور نیروهای ناظر سازمان ملل متحد در سوریه، اوضاع خیلی هم به نفع مردم عادی نشده است. قرار است ۳۰۰ نیروی ناظر غیرمسلح سازمان ملل در سوریه حضور یافته و برنامه صلح «کوفی عنان» را بر پایه تصمیمات قطعنامه شورای امنیت به پیش برده و آتش‌بس را پاسداری کنند. این پاسداران بی‌سلاح، بازدیدهایی هم از شماری مناطق داشته‌اند. تجمع فراوان مردم در برابر چشمان این نیروها نشان از اتفاقات ناگوارِی دارد. «بان‌کی‌مون» دبیرکل «سازمان ملل» دیروز گفت که دولت سوریه با آوردن نیروهای نظامی و سلاح‌های سنگین به شهرها تهدات خود را نقض کرده است. از سوی دیگر، عملیات انتحاری روز جمعه در شهر دمشق نیز موضوع را پیچیده‌تر کرده است به همین دلیل برنامه صلح «کوفی عنان» بسیار شکننده‌است.

در این حال، آلن ژویه وزیر خارجه فرانسه خطوطان جدیدی کشید و سخن از به‌کارگیری زور به میان آورد. وزیر کابینه سارکوزی شکست‌خورده در انتخابات آزاد فرانسه، قطعا بر پایه یک سلسله از اولویت‌های ملی و جهانی فرانسه چنین اظهارنظری کرده ولی از منظر حقوق بین‌الملل آیا می‌توان به زور متوسل شد؟ پاسخ مثبت است.

نخست از زاویه‌فصل هفتم منشور ملل متحد نقض صلح واعمال تهدیدی می‌تواند سبب‌ساز تصمیماتی مهم شود و از آنجا که شورای امنیت قطعنامه ۲۰۴۲ را تصویب کرد و سخنگوی هیات ناظر سازمان ملل نیز دبیر کل سازمان ملل اعلام کردند که سوریه نیروهای خود را آن هم همراه با سلاح‌های سنگین از شهرهای و مراکز غیرنظامی خارج نکرده است، لذا امکان توسل به زور بر پایه ماده ۴۲ شورای امنیت میسر است. اگرچه این مسیر با مخالفت‌های روسیه و چین روبه‌رو خواهد شد ولی افزایش شمار قربانیان و نیز تاکید قطعنامه بر اینکه سوریه حقوق بشر و حقوق شهروندان خود را نقض کرده است، به‌علاوه قطعنامه پیشین مجمع عمومی در محکومیت سوریه سبب می‌شود تا چین و روسیه تحت فشارهای فراوانی قرار گیرند؛ دو کشوری که بیشتر به جیب خود نگاه می‌کنند تا به چیز دیگری.

دومین تکنیک حقوقی، اصل مسوولیت حمایت کشورهاست؛ در صورتی که کشوری نتواند امنیت جانی و حقوق مردم خویش را تأمین کند و همین مساله، باعث نقض فاحش حقوق بشر شود، سبب ایجاد مسوولیت دیگر کشورها برای حمایت از مردم آن کشور می‌شود. مرجع این نوع مداخله نیز باز نقض قطعنامه ۲۰۴۲ شورای امنیت است.

به هر روی، خط‌ونشان‌های آلن ژویه می‌تواند یا به گزینه مداخله نظامی شورایی امنیت منجر شود یا منجر به یکجانبه‌گرایی آمریکا، فرانسه و بریتانیا در معیت اتحادیه عرب. موضوع سوریه محل جدال قدرت‌های بزرگ شده و این مردم سوریه هستند که موافق یا مخالف «بشار»، خونشان کف خیابان‌های این سرزمین ریخته می‌شود. به علاوه اینکه ۲۵۰ هزارنفر نیازمند کمک‌های غذایی بر نامه جهانی غذا؛ ارگان‌های سازمان ملل متحد و شمار فراوانی نیز نیازمند کمک‌های کمیسرایی پناهندگان سازمان ملل متحد هستند. کمیسر یا اعلام کرده که نیازمند ۸۴میلیون دلار بودجه برای حمایت از مردم سوریه است. اوضاع سوریه برای مردم این کشور خوب نیست و این آقای بشار اسد است که با نقض حقوق مردم خودش به آقای ژویه و مانند اینها امکان مداخله در کشور را می‌دهد.

در این روز

۲۸ آوریل ۱۷۷۳

جنبش جای آغاز شد

■ پارلمان انگلستان با وضع قانون جای باعث شد که مهاجرنشین بزرگ خود در آمریکای شمالی را از دست بدهد. طبق این قانون، مهاجرنشینان مکلف بودند تنها از تِجار انگلیسی جای خریداری کنند، حتی اگر این جای نامرغوب و گران‌تر از جای بومی باشد. از دیگر سو انگلستان برای همین جای صادراتی‌اش هم مالیات در نظر گرفت. متعاقب این دستورالعمل، مهاجرنشینان در بندر بوستون (ماساچوست) وارد کشتی‌های انگلیسی حامل جای شدند و صندوق‌های جای را به دریا ریختند (که به «تی پارتی» معروف شده است) و با این کار جرقه انقلاب مسلحانه استقلال آمریکا زده شد. این جنبش که اساسا رویکرد ضد مالیاتی دارد، در سال ۲۰۰۹ توسط برخی از مردم و با حمایت جمهوری خواهان پا گرفت. جنبش اعتراضی دوم در اعتراض به قانون مالیاتی اوباما بود که این گروه از مردم مخالف طرح رییس‌جمهوری آمریکا بودند.

شرق: سفر با هواپیمای خصوصی به مقصد اقلیم کردستان عراق؛ مقتدی‌صدر، روحانی پرنفوذ شیعه از تهران به اربیل رفت تا با مقامات کرد، در مورد اختلافات سیاسی با دولت مرکزی رایزنی کند. به گزارش بی‌بی‌سی، مقتدی‌صدر برای رایزنی‌های سیاسی به اقلیم کردستان عراق رفت و در فرودگاه اربیل مورد استقبال «مسعود بارزانی»، رییس این‌اقلیم قرار گرفت. ملاقات با دیگر مقامات کرد، بخش دیگری از برنامه‌های صدر در اولین دیدار این روحانی شیعه از اقلیم کردستان پس از سال ۲۰۰۳میلادی بود. مقتدی‌صدر در فرودگاه اربیل به خبرنگاران گفت که در تهران با «نوری‌مالکی»، نخست‌وزیر عراق دیدار و به کردستان عراق سفر کرده تا دیدگاه‌های رهبران این منطقه را هم بشنود. این در حالی است که سخنگوی مقتدی‌صدر نیز دلیل این سفر را تلاش برای حل اختلافات با دولت مستقر در بغداد عنوان کرد. صدر در بخش دیگر سخنانش افزود

که مصالح کشور بر مصالح حزبی و طایفه‌ای مقدم است و باید از دخالت‌های خارجی در امور کشور جلوگیری شود. او بر ضرورت تقویت عملکرد دولت عراق با مشارکت تمام گروه‌ها و نمایندگان ملت عراق تاکید کرد و خواستار لغو سیاست در حاشیه‌نگه‌داشتن برخی طرف‌ها شد. صدر همچنین افزود: باید اشخاصی برای اداره وزارتخانه‌ها و نهادهای باقیمانده معرفی شوند.
اشاره مقتدی‌صدر به وزارتخانه‌های دفاع، کشور و سازمان اطلاعات و امنیت عراق است که نوری‌مالکی، خود اداره آنها را در اختیار گرفته است. «وادحسین» سخنگوی دفتر مسعود بارزانی نیز سفر مقتدی‌صدر را یک ملاقات تاریخی خواند و گفت که این امر موجب توسعه و تعمیق روابط میان کردستان و عموم

ملت عراق خواهد شد. خبرگزاری فرانسه به نقل از منبعی در دفتر مقتدی‌صدر گفت که به احتمال قوی، او پس از این دیدارها، به نجف خواهد رفت. دیدار مقتدی‌صدر با مسعود بارزانی در حالی صورت می‌گیرد که پس از خروج نیروهای آمریکایی از عراق، منازعات سیاسی در این کشور افزایش یافته است اما چالش میان گروه‌های سیاسی در عراق،

سابقه‌ای طولانی دارد. پس از برگزاری انتخابات پارلمان، مشخص شد که ائتلاف العریقه به رهبری «یاد علاوی»، نخست‌وزیر پیشین عراق، ۹۱کرسی و ائتلاف دولت قانون به رهبری نوری‌مالکی ۸۹کرسی پارلمان این کشور را به دست آوردند. در حالی که اکثر ناظران در انتظار تشکیل دولت از سوی علاوی بودند، مالکی نتوانست با جلب اعتماد کردها،

فرار با عصای سفید

بی‌بی‌سی: چن گوانگجنگ، حقوقدان سرشناس و منتقد حکومت کمونیستی چین که از زمان خاتمه دوره چهار ساله محکومیت زندان در دو سال پیش تاکنون در خانه خود در شهر شاندونگ زیر نظر قرار داشته، توانسته است از بازداشت خانگی بگریزد. لازم به ذکر است که او ناینیا است.

Gettyimages

پرواز حل اختلاف

■ «مقتدی‌صدر» به کردستان عراق رفت

بازداشت یک دقیقه‌ای «گیلانی»

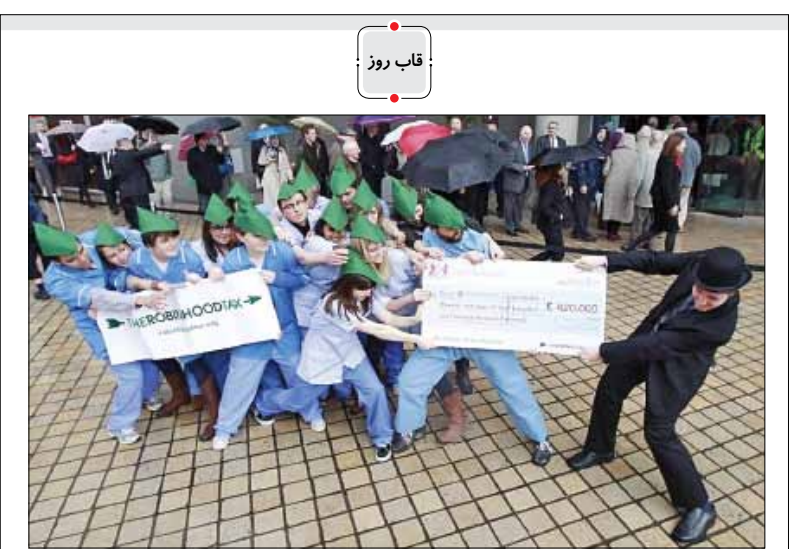

بی‌بی‌سی: دیوان عالی پاکستان یوسف‌رضا گیلانی، نخست‌وزیر کشور را به اتهام اهانت به دادگاه، مجرم شناخته است. اما قضاات، حکم گیلانی را، بازداشتی نمادین برای «حدود یک دقیقه» اعلام کردند. با اعلام و اجرای این حکم نمادین، ماجرای محاکمه نخست‌وزیر پاکستان، پس از سه ماه جنجال پایان یافت.

درخواست فرانسه

برای استفاده از نیروی نظامی علیه سوریه

سوریه می‌گوید در گیر جنگ با خرابکاران مسلح است و براساس متن توافق آتش‌بس نیروهای سوریه مجازند که به حملات پاسخ دهند. در همین حال، فعالان مخالف دولت سوریه می‌گویند که نزدیک به ۷۰ نفر در حمله روز چهارشنبه به یک خانه در شهر «حما» که از پایگاه‌های اصلی مخالفان دولت بشار اسد بوده، کشته شده‌اند. این افراد می‌گویند چندین خانه در منطقه «مشاع طیران» در جنوب حما در یک انفجار بزرگ تخریب شده است. این در حالی است که رسانه‌های دولتی سوریه گفته‌اند که ۱۶ نفر در انفجار خانه‌ای که محل ساخت بمب توسط «گروه‌های تروریستی» بوده، کشته شده‌اند. در این میان روزنامه «تایمز اسرائیل» متن مصاحبه با یکی از اعضای گروه اسلام‌گرای «خوان‌المسلمین» سوریه را منتشر کرده که در آن، این شخص که نام او فاش نشده، اسرائیل را متهم کرده که از حکومت سوریه در مقابله با اعتراضات مردم این کشور حمایت می‌کند. به نوشته این روزنامه، این عضو «خوان‌المسلمین» هرگونه تماس مخالفان بشار اسد با اسرائیل را مردود دانسته و در مورد انگیزه اسرائیل در کمک به حکومت بشار اسد مدعی شده است که در صورت روی کار آمدن یک «دولت مردمی» در سوریه، فشار بر اسرائیل برای پایان دادن به اشغال بلندی‌های جولان افزایش خواهد یافت. روز جمعه نیز تلویزیون دولتی سوریه گزارش کرد که در برابر مسجد «زین العابدین» واقع در مرکز دمشق انفجار انتحاری روی داده که در اثر آن، ۹ نفر کشته و بیش از ۲۰ نفر دیگر زخمی شده‌اند. در این گزارش که با پخش تصویری از محل انفجار و اجساد کشته‌شدگان همراه بود، آمده است که برخی از قربانیان این انفجار غیرنظامی و برخی دیگر، از نیروهای امنیتی بوده‌اند. در مقابل، مخالفان حکومت سوریه وجود چنین حملاتی را مردود اعلام کردند.

اعتراض نمادین به اختلاف سطح در آمد در انگلیس.

عکس: Reuters

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■